

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/19-06/36
URBROJ: 613-02-07-20-8

Zagreb, 31. kolovoza 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ZAKLADI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
	Programi i projekti financirani u 2019.	17
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2019.	23
	Ciljevi i područja revizije	23
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	23
	Metode i postupci revizije	24
	Nalaz za 2019.	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske zaklade za znanost (dalje u tekstu: Zaklada) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Zaklade sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi i projekti financirani u 2019. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Zaklade za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Zaklade za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Zaklade

Zaklada je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ZAKLADI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zaklada je osnovana u prosincu 2001. na temelju Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost (Narodne novine 117/01, 45/09, 92/10 i 78/12) kao Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske, a od kolovoza 2010., prema drugim izmjenama navedenog Zakona iz srpnja 2010., djeluje pod imenom Hrvatska zaklada za znanost. Skraćeni naziv Zaklade je HRZZ. Osnivač Zaklade je Republika Hrvatska. Osnovana je na neodređeno vrijeme s temeljnom svrhom razvoja i promicanja znanosti i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj te s krajnjim ciljem osiguravanja održivog društvenog i gospodarskog razvoja uz poticanje zapošljavanja, vodeći se načelima socijalne uključenosti. Osnovnu imovinu Zaklade čini iznos od 10.000.000,00 kn koju je osigurala Republika Hrvatska. Zaklada je neprofitna pravna osoba upisana u veljači 2002. u Zakladni upisnik, koji je danom stupanja na snagu Zakona o zakladama (Narodne novine 106/18), odnosno 1. ožujka 2019., postao Registar zaklada Republike Hrvatske. U Registar neprofitnih organizacija Zaklada je upisana u kolovozu 2009. Sjedište Zaklade je Ilica 24, Zagreb.

Radi ostvarivanja svoje temeljne svrhe, Zaklada osigurava potpore temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima koja su od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku, financiranjem znanstvenih projekata i istraživačkih stipendija sljedeće okvirne skupine programa: programi za potporu naprednih znanstvenih istraživanja prepoznatih na međunarodnoj razini ulaganjem u vrhunske znanstvene ideje i izvrsne istraživače u Republici Hrvatskoj u svim znanstvenim područjima; programi za potporu vrsnih znanstvenih skupina financiranjem povezivanja znanstvenih organizacija, istraživača, znanstvene opreme i prostora te razvoja znanstvenih kapaciteta koji su od strateškog interesa; programi za potporu suradnje znanstvenih organizacija i gospodarstva financiranjem znanstvenih istraživanja s mogućom tehnologijskom primjenom za potrebe društvenog i gospodarskog razvoja; programi za potporu razvoja budućih vrhunskih znanstvenika financiranjem razvoja znanstvenih karijera u skladu s društvenim i gospodarskim potrebama, uključujući poticanje interdisciplinarnosti; programi za potporu sudjelovanja hrvatskih znanstvenika i znanstvenih organizacija u projektima europskih i međunarodnih fondova za znanost i inovacije, poticanjem prijave na europske i međunarodne fondove, financiranjem odobrenih vrhunskih projekata koji nisu dobili potporu te dodatnim financiranjem odobrenih i financiranih projekata; programi za potporu društvenih i humanističkih znanstvenih istraživanja te programi Fonda Jedinstvo uz pomoć znanja – programi za poticanje znanstvene suradnje hrvatskih znanstvenika u domovini i inozemstvu, u cilju povezivanja s međunarodnim znanstvenim institucijama i privlačenja talenata u hrvatski znanstveni sustav.

Zaklada donosi odluke o potpori samostalno, u skladu s općim aktima Zaklade te načelima slobode znanstvene djelatnosti i stvaralaštva. Korisnici potpora Zaklade mogu biti doktorandi, poslijedoktorandi, znanstvenici te znanstvene organizacije u skladu s propisima koji uređuju znanstvenu djelatnost. U svim potporama Zaklade financiraju se doktorandi i/ili poslijedoktorandi. Suradnici u potporama projektima i stipendijama mogu biti i studenti, znanstvenici i stručnjaci u znanstvenim organizacijama i gospodarstvu iz Republike Hrvatske i inozemstva.

Zaklada je 2008. postala punopravna članica Europske znanstvene zaklade (ESF, European Science Foundation), iz koje je istupila koncem 2015., a od svibnja 2013. punopravna je članica Science Europe, organizacije koja okuplja nacionalne ustanove koje financiraju znanstvena istraživanja radi promoviranja zajedničkih interesa te definiranja polazišta za zajedničko komuniciranje s nacionalnim vladama i ustanovama Europske unije o temama znanstvene politike. Također, u svibnju 2013. dodijeljeno joj je pravo na uporabu loga HR Excellence in Research Europske komisije.

Izvori financiranja Zaklade u 2019. su u najvećim dijelu donacije iz državnog proračuna na posebnim proračunskim pozicijama, donacije iz državnog proračuna za EU projekte, donacije od drugih pravnih osoba te prihodi od financijske imovine (između ostalog, kamate na oročeni osnivački ulog).

Svrha Zaklade i način njezina ostvarivanja te druga pitanja značajna za ostvarivanje svrhe uređena su Statutom koji je donio Upravni odbor Zaklade u srpnju 2013. uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (prema odredbi članka 39. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela, Narodne novine 93/16, 104/16 i 116/18, od 16. listopada 2016. novi naziv je Ministarstvo znanosti i obrazovanja; dalje u tekstu: Ministarstvo). Osim Statuta, doneseni su i Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem ustroju, Poslovnik o radu Upravnog odbora, Pravilnik o uvjetima i postupku dodjele sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, Priručnik za vrednovanje projektnih prijedloga prijavljenih na natječaje Zaklade, Pravilnik o sprečavanju sukoba interesa u postupku vrednovanja, Priručnik za praćenje financiranih projekata, Etički kodeks i drugi opći akti.

Tijela Zaklade su Upravni odbor i izvršni direktor. Članovi tijela Zaklade ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u projektima i programima Zaklade za vrijeme njihova članstva u tijelima Zaklade te godinu dana po završetku članstva.

Zakladom upravlja Upravni odbor koji ima sedam članova. Upravni odbor donosi Statut Zaklade te pravilnike o uvjetima i postupku dodjele sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, unutarnjem ustroju Zaklade, upravljanju rezultatima znanstvenih projekata koji su prikladni za zaštitu pravima intelektualnog vlasništva, godišnji program rada i financijski plan Zaklade, odluke o dodjeli sredstava, poslovnik o svom radu, pravilnik Zaklade o sprečavanju sukoba interesa, upravlja i nadzire vođenje poslova Zaklade, odlučuje o korištenju imovine Zaklade, podnosi izvješća o radu Zaklade, predlaže strateški plan Zaklade te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost i Statutom Zaklade. Članove Upravnog odbora Zaklade imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, iz redova vrhunskih znanstvenika, osobito onih koji imaju svjetski priznate znanstvene radove i rezultate, vodeći računa o zastupljenosti svih znanstvenih područja. Kandidate za članove Upravnog odbora Zaklade Vlada Republike Hrvatske utvrđuje na temelju prijedloga koje podnose znanstveni instituti, Rektorski zbor, sveučilišni senati, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatska gospodarska komora, udruge poslodavaca, nacionalno vijeće za područje znanosti te znanstvenici i članovi akademske zajednice na temelju javno objavljenog poziva za predlaganje kandidata. Mandat članova Upravnog odbora traje pet godina s pravom jednog ponovnog izbora. Članove Upravnog odbora koji obnašaju dužnost u 2019. imenovao je Hrvatski sabor u travnju 2013., a mandat im traje i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2020.) s obzirom na to da Hrvatski sabor nije imenovao nove članove Upravnog odbora niti iste razriješio u skladu s odredbama Statuta. Članovi Upravnog odbora Zaklade biraju između sebe predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora Zaklade većinom ukupnog broja članova.

Predsjednik Upravnog odbora Zaklade zastupa Zakladu, provodi odluke Upravnog odbora, vodi poslove Zaklade u skladu s odlukama Upravnog odbora, odgovoran je za zakonitost rada Zaklade te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost i Statutom Zaklade. Predsjednik Upravnog odbora Zaklade u 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2020.) je akademik Dario Vretenar.

Upravni odbor Zaklade je u travnju 2014. predložio, a Hrvatski sabor u travnju 2015. donio Strateški plan Zaklade za razdoblje od 2014. do 2018., kojim su definirani vizija, misija i strateški ciljevi za petogodišnje razdoblje. U 2019. Zaklada je djelovala na temelju istog Strateškog plana. Vizija Zaklade je promicanje međunarodnih mjerila uspješnosti u istraživanjima, uspostavljanje sustava financiranja razvoja mladih istraživača te jačanje međunarodne suradnje i integracije hrvatskih znanstvenika u europski istraživački prostor. Misija Zaklade je: središnje tijelo koje osigurava financijsku potporu znanstvenim istraživanjima uz neovisan sustav natječaja, vrednovanja, odabira i financiranja najboljih znanstvenih projekata i istraživača. Strateški ciljevi Zaklade su: osigurati stabilno financiranje kompetitivnih istraživačkih i uspostavnih istraživačkih projekata u redovitim i predvidljivim višegodišnjim ciklusima, uz ravnomjeran razvoj istraživanja u svim područjima znanosti; omogućiti povezivanje znanstvenika s javnih znanstvenih ustanova i sveučilišta s istraživačima iz gospodarstva i društvenog/javnog sektora; uspostaviti cjelovit program razvoja karijera mladih istraživača na doktorskoj i poslijedoktorskoj razini u svim znanstvenim područjima; uspostaviti program trajne suradnje hrvatskih znanstvenika, javnih znanstvenih ustanova i sveučilišta sa znanstvenom dijasporom te uključivanje hrvatske znanstvene zajednice u europski istraživački prostor (ERA).

Izvršni direktor vodi poslovanje Zaklade i samostalno upravlja Uredom Zaklade, osigurava organizacijsku i savjetodavnu podršku radu Upravnog odbora i ostalih tijela Zaklade u provedbi programa Zaklade, priprema prijedloge općih akata i odluka te ih predlaže predsjedniku Upravnog odbora, provodi odluke Upravnog odbora i samostalno obavlja sve poslove kojima se oni izvršavaju, vodi poslove odnosa s javnošću, pravne poslove, financijsko poslovanje, poslove međunarodne suradnje, izvještava Upravni odbor o radu Zaklade te predlaže nove mjere i poboljšanja u radu Zaklade, predlaže predsjedniku Upravnog odbora financijski plan, završni račun i druge financijske izvještaje, priprema izvješća o poslovanju, stanju poslova i financijskom stanju Zaklade, predlaže zapošljavanje u Uredu Zaklade, upravlja ljudskim potencijalima te obavlja i druge poslove za koje ga je zadužio ili posebno opunomoćio predsjednik Upravnog odbora. Izvršni direktor bira se na temelju javnog natječaja na mandat od pet godina, a imenuje ga i razrješava Upravni odbor Zaklade. U 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2020.) izvršna direktorica Zaklade je dr. sc. Irena Martinović Klarić (imenovao ju je Upravni odbor u studenom 2018., a preuzela je dužnost u siječnju 2019.).

Osim tijela Zaklade, u rad Zaklade tijekom 2019. bili su uključeni paneli za vrednovanje, recenzenti i administracija, odnosno Ured Zaklade.

Postupak vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječaje Zaklade temelji se na radu panela za vrednovanje i međunarodnih recenzenata. Panele za vrednovanje projektnih prijedloga osnovao je Upravni odbor 2016. na temelju javnog poziva javnim znanstvenim ustanovama. Paneli su organizirani prema znanstvenim područjima: prirodne znanosti, tehničke znanosti, biotehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, društvene znanosti i humanističke znanosti u srodne interdisciplinarnе panele, sukladno preporukama Odbora za vrednovanje natječajnog roka IP-01-2018 i prema ERC klasifikaciji. Glavna je zadaća panela procjena projektnih prijedloga i osiguravanje provedbe postupka vrednovanja u skladu s Priručnikom za vrednovanje projektnih prijedloga i ostalim općim aktima Zaklade.

Recenzenti su međunarodni stručnjaci koji vrednuju projektne prijedloge u drugome krugu vrednovanja (peer review, istorazinsko vrednovanje) prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Imenuju ih članovi panela za vrednovanje. Iznimno, kada panel za vrednovanje procijeni da je to nužno, recenzenti mogu biti i domaći znanstvenici. Predloženi recenzenti moraju imati znanstvene kompetencije u vezi s temom istraživanja projektnog prijedloga koji procjenjuju.

Radi organizacije provedbe postupaka vrednovanja, pružanja administrativne podrške znanstvenim povjerenstvima, pripreme prijedloga Upravnom odboru projekata za financiranje, vođenje administrativnih, stručnih i drugih poslova ustrojen je Ured Zaklade, čiji je rad organiziran u okviru pet odjela. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Zaklade koji je donio Upravni odbor Zaklade u travnju 2017. uz prethodnu suglasnost Ministarstva, u okviru Ureda Zaklade ustrojeni su odjeli za znanstvene projekte i programe, mlade istraživače, međunarodne programe i fondove, financijske poslove i opće poslove. Također, radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade uz sjedište u Zagrebu, ustrojen je i Ured Zaklade u Opatiji, Vladimira Nazora 2.

Početakom 2019. Zaklada je imala 35 zaposlenika, a koncem 2019. imala je 36 zaposlenika.

Planiranje

Plan rada i Financijski plan Zaklade za 2019. donio je Upravni odbor u prosincu 2018. Financijskim planom za 2019., planirani su prihodi u iznosu od 184.690.888,00 kn, rashodi u iznosu od 186.975.071,00 kn i manjak prihoda u iznosu od 2.284.183,00 kn. Tijekom 2019. Upravni odbor je usvojio dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2019. Zadnjim izmjenama i dopunama Financijskog plana iz listopada 2019., planirani su prihodi u iznosu od 184.397.187,00 kn, rashodi u iznosu od 234.617.461,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 50.220.274,00 kn. Manjak (utvrđen Financijskim planom te njegovim izmjenama i dopunama) planirano je podmiriti prenesenim viškom prihoda iz prethodnih godina za financiranje znanstveno-istraživačkih projekata Zaklade.

Planirani prihodi odnose se na prihode od donacija u iznosu od 181.058.287,00 kn, prihode od imovine u iznosu od 25.755,00 kn te druge prihode u iznosu od 3.313.145,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za donacije u iznosu od 224.655.362,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 5.347.187,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 4.254.396,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 319.171,00 kn, financijske rashode u iznosu od 36.300,00 kn te druge rashode u iznosu od 5.045,00 kn.

Financijski plan sadrži Plan prihoda i rashoda (ukupno za sve aktivnosti i pojedinačni prikaz po aktivnostima), Plan nabave dugotrajne imovine (prema računima računskog plana, a odnosi se na sve aktivnosti Zaklade) te Bilješke uz Financijski plan. Bilješke uz Financijski plan obuhvaćaju obrazloženje pojedinih skupina prihoda i rashoda, obrazloženje Plana nabave dugotrajne imovine te Plan zaduživanja i otplata.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana iz listopada 2019., ukupno planirani rashodi u iznosu od 234.617.461,00 kn odnose se na financiranje sljedećih (devet) aktivnosti: Projektno financiranje znanstvene djelatnosti (i rad Zaklade) u iznosu od 150.605.784,00 kn ili 64,2 %; Program doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade u iznosu od 35.081.910,00 kn ili 15,0 %; Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti (iz Europskih strukturnih fondova) u iznosu od 21.193.295,00 kn ili 9,0 %; Program izvrsnosti u visokom obrazovanju – Tenure Track pilot program u iznosu od 10.749.890,00 kn ili 4,5 %; Program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja (iz Europskih strukturnih fondova) u iznosu od 9.776.600,00 kn ili 4,2 %; Program poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 5.888.436,00 kn ili 2,5 %; Hrvatsko-švicarski istraživački program u iznosu od 1.015.175,00 kn ili 0,4 %; Drugi projekt tehnološkog razvoja STP II (Fond Jedinstvo uz pomoć znanja) u iznosu od 199.353,00 kn ili 0,1 %; Techno-Past Techno Future: Europska noć istraživača u iznosu od 107.018,00 kn ili 0,1 % ukupno planiranih rashoda.

Upravni odbor je u veljači 2020. usvojio Izvršenje Financijskog plana za 2019.

Financijski izvještaji

Zaklada vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Za 2019. su sastavljeni sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima (Upravni odbor ih je usvojio u veljači 2020.). Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te objavljeni u Registru neprofitnih organizacija i na mrežnim stranicama Zaklade.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 174.116.773,00 kn, što je 31.882.237,00 kn ili 22,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 10.280.414,00 kn ili 5,6 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od imovine	27.646,00	26.818,00	97,0
1.1.	Prihodi od financijske imovine	27.646,00	26.818,00	97,0
2.	Prihodi od donacija	139.701.254,00	170.132.336,00	121,8
3.	Drugi prihodi	2.505.636,00	3.957.619,00	157,9
	Ukupni prihodi	142.234.536,00	174.116.773,00	122,4

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od donacija u iznosu od 170.132.336,00 kn ili 97,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od financijske imovine i drugi prihodi) iznose 3.984.437,00 kn ili 2,3 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani prihodi od donacija za 30.431.082,00 kn ili 21,8 % (zbog povećanog financiranja projekata tijekom provedbe pojedinih ugovorenih programa) i drugi prihodi za 1.451.983,00 kn ili 57,9 % (zbog većeg povrata neutrošenih i nenamjenski utrošenih sredstava po znanstveno-istraživačkim projektima Zaklade).

– Prihodi od donacija

Prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 170.132.336,00 kn odnose se na donacije iz državnog proračuna u iznosu od 165.038.770,00 kn te donacije od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u iznosu od 5.093.566,00 kn.

Prihodi od donacija iz državnog proračuna u iznosu od 165.038.770,00 kn ostvareni su od Ministarstva: za financiranje znanstveno-istraživačkih projekata Zaklade u iznosu od 88.350.000,00 kn, Programa doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade u iznosu od 33.356.930,00 kn, za EU projekte u iznosu od 26.582.325,00 kn, rada Zaklade u iznosu od 8.628.235,00 kn, provedbe Programa izvrsnosti u visokom obrazovanju – Tenure Track pilot programa u iznosu od 7.081.787,00 kn, Hrvatsko-švicarskog istraživačkog programa u iznosu od 822.939,00 kn, Drugog projekta tehnologijskog razvoja STP II (Fond Jedinstvo uz pomoć znanja) financiranog iz sredstava Svjetske banke u iznosu od 148.179,00 kn te od obračunane amortizacije donacije u naravi (M&E NEOS računalni sustav) za potrebe provedbe Drugog projekta tehnologijskog razvoja STP II (Fond Jedinstvo uz pomoć znanja) financiranog iz sredstava Svjetske banke u iznosu od 68.375,00 kn.

Za financiranje znanstveno-istraživačkih projekata Zaklade ostvareni su prihodi od donacija iz državnog proračuna u iznosu od 88.350.000,00 kn na temelju Odluke o financiranju programa i projekata Zaklade u 2019., koju je Ministarstvo donijelo u veljači 2019. za ostvarenje osnovne svrhe Zaklade iz aktivnosti Ministarstva Projektno financiranje znanstvene djelatnosti. Prema navedenoj Odluci, Zakladi je doznačeno 95.000.000,00 kn, od čega je odobreno maksimalno do 7,0 % dodijeljenih sredstava, odnosno 6.650.000,00 kn za podmirenje osnovnih troškova poslovanja Zaklade. Sredstva su doznačavana mjesečno na račun Zaklade u skladu s navedenom Odlukom Ministarstva. U 2019. Zaklada je odobrila i doznačila ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja za ugovorene znanstveno-istraživačke projekte (podmirenje ugovorenih obveza) ukupno 117.800.819,00 kn, od čega 29.450.819,00 kn iz prenesenog viška prihoda za znanstveno-istraživačke projekte iz prethodnih godina.

Prihodi od donacija iz državnog proračuna za Program doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade (Projekt razvoja karijera mladih istraživača Zaklade) u iznosu od 33.356.930,00 kn ostvareni su priznavanjem odgođenih prihoda od namjenskih donacija povezanih s izvršenjem ugovornih programa doznačenih Zakladi na temelju Odluke o financiranju Programa doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade, koju je Ministarstvo donijelo u veljači 2019., te izmjene navedene Odluke iz travnja 2019. Odnose se na isplaćene tekuće donacije krajnjim korisnicima (znanstvenim ustanovama) za troškove plaća mladih istraživača, odnosno doktoranada u 2019., na temelju zaključenih ugovora između Zaklade, znanstvene ustanove i mentora. U skladu s navedenom Odlukom Ministarstva i njezinom izmjenom, Zakladi je u 2019. doznačeno 49.455.868,00 kn, od čega 1.978.235,00 kn (maksimalno do 4,0 %) za podmirenje osnovnih troškova poslovanja Zaklade, a 47.477.633,00 kn za financiranje Programa doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade (što je u poslovnim knjigama evidentirano na računu odgođenog priznavanja prihoda). Odgođeni prihodi za navedenu namjenu preneseni iz prethodne godine u 2019. iznosili su 25.809.416,00 kn.

Za isplate troškova plaća doktorandima u 2019. Zaklada je utrošila 33.487.876,00 kn (u okviru navedenih sredstava isplaćene su i donacije za troškove nastale u 2018., koji se odnose na neprihvatljive troškove Projekta razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti (financiranog iz Europskog socijalnog fonda) u skladu s odlukom Upravnog odbora u iznosu od 130.946,00 kn) te su ostvareni prihodi priznati u 2019. u iznosu od 33.356.930,00 kn. Koncem 2019. neutrošena sredstva donacije iznose 39.799.173,00 kn i čine odgođene prihode namijenjene za financiranje programa doktoranada Zaklade u 2020.

Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte u iznosu od 26.582.325,00 kn ostvareni su od Ministarstva iz sredstava Europskog socijalnog fonda za provedbu Projekta razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti u iznosu od 17.982.862,00 kn, provedbu Programa suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja u iznosu od 8.524.463,00 kn te iz programa Obzor 2020. za projekt Europska noć istraživača u iznosu od 75.000,00 kn. Sredstva su doznačena na temelju zahtjeva za nadoknadu sredstava (za Program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori - Znanstvena suradnja djelomično i putem zahtjeva za predujam), a prihodi su ostvareni po obavljenim isplatama u skladu sa zaključenim ugovorima.

Prihodi od donacija iz državnog proračuna za rad Zaklade u iznosu od 8.628.235,00 kn ostvareni su za podmirenje osnovnih troškova poslovanja Zaklade, od čega se 6.650.000,00 kn ili 7,0 % dodijeljenih sredstava odnosi na financiranje programa i projekata Zaklade u 2019., a 1.978.235,00 kn ili 4,0 % na financiranje Programa doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade u skladu s odlukama Ministarstva iz veljače 2019. te izmjenom Odluke iz travnja 2019. Sredstva su doznačena Zakladi u ožujku 2019. u okviru prvih mjesečnih uplata u skladu s navedenim odlukama. Utrošena su za utvrđene namjene, odnosno za rashode za zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, nabavu nefinancijske imovine i druge rashode u ukupnom iznosu od 7.838.930,00 kn, a preostala sredstva u iznosu od 789.305,00 kn namijenjena su za financiranje znanstveno-istraživačkih projekata u 2020. u skladu s Odlukom o postupanju s manjkom, odnosno viškom prihoda financijske godine, koju je Upravni odbor donio u rujnu 2015.

U 2019. Zaklada je sastavljala mjesečna izvješća o utrošku sredstava doznačenih Zakladi na temelju odluka Ministarstva o financiranju programa i projekata Zaklade u 2019. i Programa doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade za 2019. iz veljače 2019. te ih dostavljala Ministarstvu periodično i na zahtjev u skladu s navedenim odlukama. Sastavljeni su izvještaji o potrošnji proračunskih sredstava za 2019., usvojeni na sjednici Upravnog odbora u veljači 2020. i dostavljeni Ministarstvu, prema kojima su ostvarena sredstva iz državnog proračuna utrošena u skladu s ugovorenim namjenama.

Prihodi od donacija trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u iznosu od 5.093.566,00 kn ostvareni su od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu Programa poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena. U 2019. sredstva su ostvarena na temelju šest zahtjeva Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za isplatu sredstava ispostavljenih na temelju odluka Upravnog odbora po provedenom vrednovanju projekata. Navedene ostvarene prihode Zaklada je u cijelosti isplatila za troškove projekata krajnjim korisnicima, odnosno znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj u skladu sa zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava. Sastavljen je Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za 2019., usvojen na sjednici Upravnog odbora u veljači 2020. i dostavljen Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, prema kojem su ostvarena sredstva utrošena u skladu s ugovorenim namjenama.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 3.957.619,00 kn ili 2,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od refundacija u iznosu od 23.146,00 kn te druge nespomenute prihode u iznosu od 3.934.473,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi nespomenuti prihodi u iznosu od 3.934.384,00 kn (99,9 %) odnose se na prihode od povrata utvrđenih neutrošenih i nenamjenski utrošenih sredstava po projektima koje financira Zaklada. Navedeni povrati ostvareni su od krajnjih korisnika projekata na temelju odluka Upravnog odbora Zaklade po prihvaćanju završnih izvješća projekata, a koriste se isključivo za financiranje novih znanstveno-istraživačkih projekata. Do konca ožujka 2020. Zaklada je sastavila detaljnu evidenciju isplata i uplata po završnim izvješćima projekata za 2019. te je poduzela mjere naplate, odnosno upućivane su požurnice pojedinim voditeljima projekata za povrat sredstava po donesenim odlukama Upravnog odbora.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 201.338.454,00 kn, što je 42.844.861,00 kn ili 27,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 33.279.007,00 kn ili 14,2 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	4.149.229,00	5.299.379,00	127,7
2.	Materijalni rashodi	2.674.088,00	3.465.338,00	129,6
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	387.469,00	649.131,00	167,5
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	260.956,00	257.450,00	98,7
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	738.383,00	653.932,00	88,6
2.4.	Rashodi za usluge	1.113.825,00	1.569.353,00	140,9
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	97.142,00	245.422,00	252,6
2.6.	Drugi materijalni rashodi	76.313,00	90.050,00	118,0
3.	Rashodi amortizacije	286.873,00	288.545,00	100,6
4.	Financijski rashodi	21.240,00	24.451,00	115,1
5.	Donacije	151.358.816,00	192.258.766,00	127,0
6.	Drugi rashodi	3.347,00	1.975,00	59,0
	Ukupni rashodi	158.493.593,00	201.338.454,00	127,0
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	142.234.536,00	174.116.773,00	122,4
	Manjak prihoda	16.259.057,00	27.221.681,00	167,4

Vrijednosno najznačajniji su rashodi za donacije u iznosu od 192.258.766,00 kn ili 95,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, rashodi amortizacije, financijski rashodi te drugi rashodi) iznose 9.079.688,00 kn ili 4,5 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje rashoda odnosi se na rashode za donacije za 40.899.950,00 kn ili 27,0 % (zbog povećanog iznosa troškova financiranih projekata koji uključuju i isplate za doktorande Zaklade u 2019.), rashode za zaposlene za 1.150.150,00 kn ili 27,7 % (zbog zapošljavanja četiri nova zaposlenika) te materijalne rashode za 791.250,00 kn ili 29,6 % (zbog značajnijeg povećanja nabave računalnih usluga te uredskog materijala).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 5.299.379,00 kn ili 2,6 % ukupno ostvarenih rashoda, odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 4.437.749,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 704.195,00 kn i druge rashode za zaposlene (božićnicu, uskršnicu, darove za djecu, jubilarne nagrade, regres, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj) u iznosu od 157.435,00 kn.

Visina plaće i materijalnih prava zaposlenika Zaklade propisana je Pravilnikom o radu, Pravilnikom o unutarnjem ustroju Zaklade, Odlukom o utvrđivanju materijalnih prava zaposlenika Zaklade, koju je donio Upravni odbor, i ugovorima o radu zaposlenika. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Zaklade utvrđeno je da se plaća zaposlenika sastoji od osnovne plaće i dodataka na osnovnu plaću (uvećanje plaće u slučaju stečenog akademskog stupnja magistra ili doktora znanosti). Osnovnu plaću zaposlenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta i osnovice za izračun plaće s obzirom na osnovicu plaće zaposlenih u javnom sektoru, uvećan za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža. Koeficijent složenosti poslova pojedinog radnog mjesta utvrđen je Sistematizacijom radnih mjesta koja je sastavni dio Pravilnika o unutarnjem ustroju Zaklade. Za pojedino radno mjesto utvrđeni su koeficijenti složenosti poslova u rasponu od 1,1 do 2,9 uzimajući u obzir složenost poslova pojedinog radnog mjesta, razinu odgovornosti za obavljanje poslova određenog radnog mjesta te iskustvo, posebne vještine i znanja potrebna za obavljanje određenih poslova. Plaće zaposlenika su obračunane i isplaćene u 2019. u skladu s navedenim unutarnjim aktima Zaklade i Sporazumom o osnovici za izračun plaće u javnim službama (Narodne novine 2/19).

U 2019. najniža isplaćena mjesečna plaća iznosila je 6.285,00 kn bruto, odnosno 4.733,00 kn neto, a najviša plaća 22.934,00 kn bruto, odnosno 16.422,00 kn neto. Prosječna isplaćena plaća u 2019. iznosila je 11.137,00 kn bruto, odnosno 7.848,00 kn neto.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 3.465.338,00 kn ili 1,7 % ukupno ostvarenih rashoda odnose se na rashode za usluge u iznosu od 1.569.353,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 653.932,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 649.131,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu od 257.450,00 kn, rashode za materijal i energiju (uredski materijal, materijal za čišćenje i održavanje te drugo) u iznosu od 245.422,00 kn te druge materijalne rashode (reprezentacija i članarine) u iznosu od 90.050,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge u iznosu od 1.235.167,00 kn (78,7 %) odnose se na računalne usluge u iznosu od 732.553,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 356.179,00 kn te druge usluge u iznosu od 146.435,00 kn.

Rashodi za računalne usluge najvećim se dijelom odnose na usluge nadogradnje (dorade) i održavanja mrežnih programskih rješenja za elektronički sustav prijave, vođenja i praćenja projekata i mrežnih stranica Zaklade u iznosu od 576.250,00 kn, a ostvareni su u skladu s četiri ugovora o nabavi navedenih usluga (za uspostavne istraživačke projekte i istraživačke projekte, natječaj Znanstvena suradnja, Slovensko-hrvatske bilateralne projekte te održavanje navedenog elektroničkog sustava) zaključena tijekom 2019. na temelju okvirnog sporazuma iz 2018.

U okviru zakupnina i najamnina, vrijednosno značajniji su rashodi za najam računalnih licenci u iznosu od 247.433,00 kn te zakup poslovnog prostora za ured Zaklade u Opatiji u iznosu od 93.641,00 kn. Rashodi za najam računalnih licenci najvećim dijelom se odnose na usluge pružanja licence za program koji omogućava traženje recenzenata projekata, akademskih licenci za operativni sustav i rad na Sharepointu te licence za vatrozid i zaštitu mreže programa u ukupnom iznosu od 230.019,00 kn. Navedene usluge su ostvarene na temelju zaključenih ugovora, narudžbenica i ispostavljenih računa.

Rashodi za druge usluge u iznosu od 146.435,00 kn odnose se na usluge čišćenja poslovnih prostora u Opatiji i Zagrebu u iznosu od 59.099,00 kn, grafičke usluge u iznosu od 32.091,00 kn, usluge cateringa (za potrebe provedbe projekta Techno-Past Techno Future: Europska noć istraživača) u iznosu od 19.875,00 kn te druge nespomenute usluge u iznosu od 35.370,00 kn.

Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 653.932,00 kn odnose se na naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 406.039,00 kn, naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 215.184,00 kn te naknade drugih troškova (kotizacija vanjskim suradnicama za seminare o upravljanju Fondom Jedinstvo uz pomoć znanja) u iznosu od 32.709,00 kn.

Naknade za obavljanje aktivnosti odnose se na naknade za autorske honorare u iznosu od 208.659,00 kn te naknade za ugovore o djelu u iznosu od 197.380,00 kn. Naknade za autorske honorare ostvarene su u skladu s ugovorima zaključenima za poslove znanstvenog vrednovanja projekata i rada doktoranada koje financira Zaklada te projektnih prijava za Fond Jedinstvo uz pomoć znanja. Ugovori o autorskom djelu zaključeni su s 554 vanjska suradnika Zaklade od kojih je devet inozemnih recenzenata Fonda Jedinstvo uz pomoć znanja. Ugovorena novčana naknada u 2019. istovjetna je za sve vrednovatelje te iznosi 150,00 kn neto po usvojenom vrednovanju projekta za tuzemne, odnosno 500,00 kn neto za inozemne recenzente. Naknade za ugovore o djelu ostvarene su na temelju zaključenih ugovora s 24 vanjska suradnika za obavljanje poslova praćenja napretka projekata koje financira Zaklada. Ugovorena naknada za obavljanje navedenih poslova u 2019. istovjetna je za sve vanjske suradnike i iznosi 250,00 kn neto po projektu. Naknade za autorske honorare i ugovore o djelu su obračunane i isplaćene u skladu s pojedinačnim ugovorima i važećim propisima.

Naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 215.184,00 isplaćene su vanjskim suradnicima za sudjelovanje na sastancima i seminarima u tuzemstvu i inozemstvu na temelju putnih naloga s priloženim ispravama.

Naknade troškova zaposlenima u iznosu od 649.131,00 kn odnose se na službena putovanja (između ostalog, naknade za prijevoz, smještaj i dnevnice) u iznosu od 377.930,00 kn, naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 145.972,00 kn te stručno usavršavanje zaposlenika (kotizacije za treninge koordinatora na europskom projektu te seminare i radionice u području radnog prava, javne nabave, financijskog poslovanja i računovodstva neprofitnih organizacija) u iznosu od 125.229,00 kn.

Rashodi za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu od 257.450,00 kn odnose se na naknade za obavljanje aktivnosti članovima Upravnog odbora Zaklade, povjerenstva za upravljanje Programom suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja i povjerenstva za upravljanje programima Fonda Jedinstvo uz pomoć znanja u iznosu od 164.647,00 kn te naknade troškova službenih putovanja navedenim članovima u iznosu od 92.803,00 kn. Naknade su isplaćene u skladu s pojedinačno zaključenim ugovorima o djelu, odlukom Ministarstva iz srpnja 2014. te odlukom Upravnog odbora iz svibnja 2015.

– Donacije

Za donacije su ostvareni rashodi u iznosu od 192.258.766,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 192.241.573,00 kn (od čega iz državnog proračuna u iznosu od 164.106.430,00 kn te iz EU sredstava u iznosu od 28.135.143,00 kn) i kapitalne donacije (provedba projekta Techno-Past Techno Future: Europska noć istraživača) u iznosu od 17.193,00 kn.

Tekuće donacije odnose se na isplatu sredstava krajnjim korisnicima po ugovornim obvezama za troškove provedbe znanstveno-istraživačkih projekata Zaklade u iznosu od 117.800.818,00 kn, Projekta razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti (financiran iz sredstava državnog proračuna) u iznosu od 33.356.930,00 kn, Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti (financiran iz sredstava Europskog socijalnog fonda) u iznosu od 20.174.090,00 kn, Program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja (financiran iz sredstava Europskog socijalnog fonda) u iznosu od 7.961.053,00 kn, Program izvrsnosti u visokom obrazovanju – Tenure Track pilot program u iznosu od 7.057.453,00 kn, Program poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 5.093.566,00 kn te Hrvatsko-švicarski istraživački program u iznosu od 797.663,00 kn.

Vrijednosno najznačajnije tekuće donacije ostvarene su za troškove provedbe znanstveno-istraživačkih projekata Zaklade u iznosu od 117.800.818,00 kn (61,3 % ukupnih tekućih donacija), a isplate ugovorenih projekata odnose se na program Istraživački projekti (natječajni rok 2013., 2014., 2016., 2018. i 2019.) u iznosu od 81.046.418,00 kn, Uspostavni istraživački projekti (natječajni rok 2014., 2017. i 2019.) u iznosu od 34.774.559,00 kn, Partnerstvo u istraživanjima (natječajni rok 2016., 2017. i 2018.) u iznosu od 1.839.011,00 kn te program Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (natječajni rok 2017.) u iznosu od 140.830,00 kn. Isplata sredstava voditeljima projekata obavlja se na temelju zaključenih ugovora o dodjeli sredstava te odluka Upravnog odbora Zaklade nakon provedenih vrednovanja periodičnih izvješća voditelja projekata o izvršenju radnoga i financijskoga plana projekta i završnih izvješća. Kako bi se osiguralo provođenje projektnih aktivnosti u skladu s radnim planom, odgovorno raspolaganje dodijeljenim financijskim sredstvima, kao i poštovanje ugovornih obveza, Zaklada provodi sustavno praćenje i vrednovanje napretka financiranih projekata. Prema Zakladinu Priručniku za praćenje financiranih projekata u postupku vrednovanja izvješća sudjeluju vrednovatelji (najmanje dva hrvatska znanstvenika koji provode istraživanja u području provedbe projekta) i neovisni stručnjaci za praćenje projekata. Upravni odbor na temelju ocjena i komentara vrednovatelja i neovisnog stručnjaka donosi odluku o daljnjem postupanju s projektom.

Također, značajnije su i tekuće donacije (53.531.020,00 ili 27,9 % ukupnih tekućih donacija), koje se odnose na ugovorne obveze za provedbu Projekta razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti iz sredstava državnog proračuna u iznosu od 33.356.930,00 kn te iz sredstava Europskog socijalnog fonda u iznosu od 20.174.090,00 kn. Isplate sredstava izvršene su na temelju zaključenih ugovora o međusobnim pravima i obvezama radi provedbe Plana razvoja karijere doktoranada zaključenih između Zaklade, znanstvene ustanove i mentora, ugovora o radu doktoranada na određeno vrijeme (četiri godine) u suradničkom zvanju na radnom mjestu asistenta zaključenih između znanstvenih ustanova i doktoranada, mjesečnih obračuna isplaćene plaće doktoranada te zbirnog tabličnog pregleda mjesečnog obračuna plaće za doktorande znanstvene ustanove.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2019. ostvaren je u iznosu od 27.221.681,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 115.835.674,00 kn (od čega je 105.835.674,00 kn preneseni višak iz prethodnih godina za financiranje znanstveno-istraživačkih projekata, a 10.000.000,00 kn osnovna imovina Zaklade) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 88.613.993,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 139.464.260,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	623.003,00	719.308,00	115,5
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	103.054,00	94.522,00	91,7
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	519.949,00	624.786,00	120,2
2.	Financijska imovina	152.820.785,00	138.744.952,00	90,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	142.716.824,00	128.631.207,00	90,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	10.011.131,00	10.020.925,00	100,1
2.3.	Potraživanja za prihode	13.931,00	15.153,00	108,8
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	78.899,00	77.667,00	98,4
	Ukupno imovina	153.443.788,00	139.464.260,00	90,9
3.	Obveze	37.609.350,00	50.850.267,00	135,2
3.1.	Obveze za rashode	10.153.254,00	7.977.021,00	78,6
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	27.456.096,00	42.873.246,00	156,2
4.	Vlastiti izvori	115.834.438,00	88.613.993,00	76,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	153.443.788,00	139.464.260,00	90,9
	Izvanbilančni zapisi	4,00	173.585,00	4 339 625,0

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2019. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. za 13.979.528,00 kn ili 9,1 %. Smanjenje vrijednosti imovine rezultat je smanjenja financijske imovine za 14.075.833,00 kn ili 9,2 % i povećanja nefinancijske imovine (zbog značajnije nabave računalne te uredske i druge opreme) za 96.305,00 kn ili 15,5 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. Vrijednosno značajnije smanjenje financijske imovine u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na novac u banci i blagajni koji je manji za 14.085.617,00 kn ili 9,9 %.

Neproizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 94.522,00 kn odnosi se na ulaganja u tuđu imovinu radi prava korištenja poslovnog prostora za potrebe poslovanja Zaklade u Zagrebu i Opatiji.

Proizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 624.786,00 kn odnosi se na postrojenja i opremu (računalna oprema, uredska oprema i namještaj, druga uredska oprema, telefoni i drugi komunikacijski uređaji) u vrijednosti od 354.687,00 kn te nematerijalnu proizvedenu imovinu (ulaganja u računalne programe i izradu mrežne stranice Zaklade) u vrijednosti od 270.099,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 128.631.207,00 kn odnosi se na novac na računima kod poslovnih banaka u iznosu od 128.628.629,00 kn i novac u blagajni u iznosu od 2.578,00 kn. Zaklada posluje putem šest kunskih računa otvorenih u tri poslovne banke. Za redovno poslovanje i financiranje znanstveno-istraživačkih projekata Zaklade koristi se jedan glavni transakcijski račun, a preostali računi koriste se za posebne namjene, odnosno za provedbu pojedinih programa i projekata financiranih iz prihoda iz proračuna za EU projekte. Koncem 2019. stanje na glavnom transakcijskom računu iznosilo je 119.733.825,00 kn, a na preostalim računima 8.894.804,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 10.020.925,00 kn odnose se na kratkoročni depozit u iznosu od 10.000.000,00 kn, druga potraživanja (između ostalog, potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za naknadu isplaćene plaće zaposlenicima tijekom privremene nesposobnosti za rad i potraživanja za plaćene predujmove za potrebe redovnog poslovanja Zaklade) u iznosu od 15.758,00 kn, jamčevni polog (za zakup poslovnog prostora za ured Zaklade u Opatiji) u iznosu od 5.151,00 kn te potraživanja od zaposlenika u iznosu od 16,00 kn.

Kratkoročni depozit u iznosu od 10.000.000,00 kn odnosi se na sredstva osnovne imovine Zaklade oročena u poslovnoj banci na temelju ugovora o kunskom nenamjenskom oročenom depozitu zaključenom u prosincu 2019. na razdoblje od šest mjeseci u skladu s odlukom članova Upravnog odbora iz studenog 2019. Zaklada oročava osnovnu imovinu na razdoblje od šest mjeseci na temelju najpovoljnije ponude kamatnih stopa poslovnih banaka. Tijekom 2019. Zaklada je zaključila dva ugovora o kunskom nenamjenskom depozitu u dvjema poslovnim bankama (u lipnju i prosincu).

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 77.667,00 kn odnose se na rashode budućih razdoblja (najam računalnih licenci i pretplata na stručne časopise) u iznosu od 74.092,00 kn te nedospjelu naplatu prihoda od Ministarstva za podmirenje troškova projekta u iznosu od 3.575,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja (depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo te potraživanja za prihode) u iznosu od 10.036.078,00 kn, na dan 31. prosinca 2019., dospjela potraživanja iznose 34.503,00 kn i čine 0,3 % ukupnih potraživanja. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2020.), sva dospjela potraživanja su naplaćena.

Obveze za rashode odnose se na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2019.) u iznosu od 461.318,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 150.395,00 kn (od čega su vrijednosno značajnije obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 89.953,00 kn i naknade troškova zaposlenima u iznosu od 24.160,00 kn) te druge obveze u iznosu od 7.365.308,00 kn (od čega se na obveze za primljene predujmove za provedbu četiri programa (Tenure track pilot program, Program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja, Hrvatsko-švicarski istraživački program i Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti financiranog iz sredstava Europskog socijalnog fonda) odnosi 7.208.828,00 kn, a na jamčevni polog dobavljača prema okvirnom sporazumu 156.480,00 kn).

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja odnose se na odgođeno priznavanje prihoda u iznosu od 42.873.246,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajnije donacije za izvršenje ugovornih obveza u 2020. za Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti u iznosu od 39.799.173,00 kn).

Koncem 2019. ukupne obveze iznose 50.850.267,00 kn i veće su za 13.240.917,00 kn ili 35,2 % u odnosu na stanje početkom godine zbog značajnijeg povećanja naplaćenih prihoda budućih razdoblja. Na dan 31. prosinca 2019., dospjele obveze iznose 611.713,00 kn ili 1,2 % ukupnih obveza, a odnose se na obveze za zaposlenike i obveze za materijalne rashode. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2020.), sve dospjele obveze su podmirene.

Vlastiti izvori odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 88.613.993,00 kn (od čega se 10.000.000,00 kn odnosi na osnovnu imovinu, odnosno oročeni depozit).

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 173.585,00 kn odnose se na izdanu zadužnicu poslovnoj banci za korištenje Business Mastercard kartice u iznosu od 173.580,00 kn, tuđu materijalnu imovinu dobivenu na korištenje bez naknade (oprema za korištenje usluga Hrvatske akademske i istraživačke mreže (CARNet) i poslovni prostor Ministarstva za potrebe poslovanja Zaklade u Zagrebu) u iznosu od 5,00 kn.

Programi i projekti financirani u 2019.

Zaklada je svoje aktivnosti u 2019. provodila na temelju odredbi Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost, Statuta Zaklade, Strateškog plana za razdoblje od 2014. do 2018. koji je usvojio Hrvatski sabor u travnju 2015. te Plana rada za 2019. (objavljen na mrežnoj stranici Zaklade). U nastavku se navode podaci o Planu rada Zaklade te vrijednosno značajnijim programima i projektima koje je Zaklada provodila i financirala u 2019.

– Plan rada Zaklade

Planom rada Zaklade za 2019. planirani su ciljevi, mjere koje će se provesti kako bi se ostvarili utvrđeni ciljevi te aktivnosti koje se odnose na financiranje programa i projekata u 2019. Izvršenje planiranih aktivnosti, odnosno ostvarenje ciljeva dano je u Godišnjem izvješću Zaklade za 2019., koje je usvojio Upravni odbor koncem svibnja 2020.

Prema podacima iz Godišnjeg izvješća za 2019., Zaklada je za financiranje nacionalnih i međunarodnih istraživačkih projekata te razvoja karijera mladih istraživača isplatila 192.258.766,00 kn. Zaklada dodjeljuje javna sredstva putem javnih natječaja isključivo po mjerilima izvrsnosti predloženog istraživanja i voditelja projekta, uz poticanje izobrazbe i usavršavanja mladih znanstvenika kroz njihovo uključivanje u istraživački rad na projektima. Tijekom 2019. Zaklada je objavila devet novih natječaja u skladu s Planom rada za 2019.: ERA-NET Cofund in Quantum Technologies (QuantERA-2019), Program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja (PZS-2019-02), Istraživački projekti (IP-2019-04), Uspostavni istraživački projekti (UIP-2019-04), Potpora istraživačima za prijavu na programe Europskog istraživačkog vijeća (ERC-2019-10), Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti (DOK-2020-01), Istraživački projekti – Slovensko-hrvatski bilateralni projekti (IPS-2020-01), Istraživački projekti (IP-2020-02) te Uspostavni istraživački projekti (UIP-2020-02). Također, početkom 2019. završen je postupak financijskih pregovora i ugovaranja projekata za natječaj Tenure Track pilot program (TTP-2018-07).

Kako bi se osigurali odabir i financiranje najboljih projekata, Zaklada je razvila dvorazinski postupak vrednovanja projektnih prijedloga. Postupak vrednovanja temelji se na međunarodno prihvaćenoj praksi istorazinskog vrednovanja (engl. peer review), u kojem sudjeluju inozemni znanstvenici i na praksi panel-vrednovanja, u koju su uključeni hrvatski znanstvenici. Tijekom 2019. Zaklada je vrednovala 631 projektni prijedlog zaprimljen na natječaje Istraživački projekti i Uspostavni istraživački projekti te Program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori Znanstvena suradnja. U vrednovanje je bilo uključeno 2 585 međunarodnih recenzenata, 154 domaća stručnjaka u dvanaest panela za istraživačke i uspostavne istraživačke projekte te 30 stručnjaka u devet panela za projekte Programa suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori Znanstvena suradnja.

Za financiranje je prihvaćeno 209 projekata. Nadalje, praćeno je 605 znanstvenih istraživačkih projekata, obrađena su 494 periodična izvješća pri čemu je sudjelovalo 578 vrednovatelja izvješća (hrvatskih znanstvenika). Izvješća financiranih projekata u 2019. ocijenjena su ocjenom A (odličan napredak) za 50,0 % projekata, ocjenom B (dobar napredak) za 44,0 % projekata te ocjenom C (prihvatljiv napredak) za 6,0 % projekata. U 2019. nije bilo ocijenjenih izvješća projekata ocjenom D (nezadovoljavajući napredak). Na projektima Zaklade financirana su 134 mlada istraživača. Cjelokupan postupak prijave i vrednovanja projektnih prijedloga na natječajima Zaklade te praćenje financiranih projekata provodi se elektronički putem Elektroničkog sustava za prijavu projekata (EPP sustav). U 2019. Zaklada je imala 19 974 registrirana korisnika navedenog sustava. Financirani istraživači i istraživačke grupe objavile su 1 182 znanstvena članka u časopisima s međunarodnom recenzijom, od kojih su neki objavljeni u najprestižnijim svjetskim znanstvenim časopisima. U 2019. Upravni odbor održao je 30 sjednica (deset sjednica uživo i 20 elektroničkih).

Iz navedenog je vidljivo da je Zaklada ispunila zadatke i aktivnosti planirane Planom rada i Financijskim planom za 2019.

– Programi i projekti financirani u 2019.

Vrijednosno značajniji programi i projekti koje je Zaklada financirala u 2019. odnose se na nacionalne znanstveno-istraživačke projekte, program Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti te međunarodne znanstveno-istraživačke projekte.

Tijekom 2019. Zaklada je financirala 571 nacionalni znanstveno-istraživački projekt u ukupnom iznosu od 122.894.384,00 kn, i to u nekoliko različitih programa: Istraživački projekti (81.046.418,00 kn), Uspostavni istraživački projekti (34.774.559,00 kn), Program poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena (5.093.566,00 kn), Partnerstvo u istraživanjima (1.839.011,00 kn) te Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (140.830,00 kn).

Programom Istraživački projekti financiraju se temeljna istraživanja kojima se stvara novo i unapređuje postojeće znanje o određenome području i koja su usmjerena na bolje razumijevanje predmeta istraživanja, kao i primijenjena istraživanja koja se provode s jasnim tehnološkim, gospodarskim ili društvenim ciljevima. Od 2013. do konca 2019. u okviru navedenog programa objavljeno je šest natječajja (IP-2013-11, IP-2014-09, IP-2016-06, IP-2018-01, IP-2019-04, IP-2020-02), a financirano je više od 700 projekata u trajanju od četiri godine. U 2019. proveden je jedan natječaj programa Istraživački projekti (IP-2019-04). Ukupni proračun za natječaj (za prvu godinu financiranja projekata) za 2019. iznosio je 40.000.000,00 kn, iznos financiranja po projektu je od 1.000.000,00 kn do 1.500.000,00 kn, a za projekte iz društvenih i humanističkih znanosti od 600.000,00 kn do 900.000,00 kn. Ciljevi natječajja su stvaranje novih znanja s konačnim ciljem jačanja hrvatskoga gospodarstva i dobrobiti društva; poticanje povezivanja istraživača i stvaranje prepoznatljivih istraživačkih grupa koje se bave međunarodno i/ili nacionalno važnom problematikom, a čiji su voditelji istaknuti znanstvenici s međunarodno priznatim dostignućima; stvaranje znanstveno-istraživačkih grupa koje mogu biti konkurentne na međunarodnoj razini i znanstvenika koji mogu biti mentori nove generacije mladih istraživača te razvoj hrvatskoga znanstveno-istraživačkog potencijala. Zaprimitljene su ukupno 382 prijave projektnih prijedloga, a do konca 2019. ugovoreno je 158 projekata ukupne vrijednosti od 138.280.444,00 kn (za cijelo projektno razdoblje). Tijekom 2019. izvršene su isplate po ugovorenih 452 istraživačka projekta (natječajni rok studeni 2013., rujan 2014., lipanj 2016., siječanj 2018. i travanj 2019.) u iznosu od 81.046.418,00 kn.

Program Uspostavni istraživački projekti razvijen je kako bi se osiguralo podupiranje razvoja samostalnih istraživačkih karijera mladih znanstvenika i novih istraživačkih skupina koje se bave međunarodno prepoznatljivom i nacionalno relevantnom tematikom. Program je namijenjen istraživačima koji su doktorat znanosti stekli najmanje dvije, a najviše sedam godina od roka za prijavu na pojedini natječaj i koji žele osnovati ili razviti novu istraživačku skupinu te postati neovisni istraživači. Petogodišnjim financiranjem pruža se čvrst temelj za istraživačko osamostaljivanje i uspješnu provedbu međunarodno kompetitivnog projekta jer omogućuje financiranje troškova istraživanja, nabave ključne znanstvene opreme, zapošljavanje članova nove istraživačke grupe te diseminaciju, suradnju i usavršavanje za članove istraživačke grupe. Od 2013. do konca 2019. objavljeno je pet natječaja u okviru navedenog programa (UIP-2013-11, UIP-2014-09, UIP-2017-05, UIP-2019-04, UIP-2020-02), a ukupno je financirano više od 200 projekata u trajanju od pet godina. U 2019. proveden je jedan natječaj programa Uspostavni istraživački projekti (UIP-2019-04). Ukupni proračun za navedeni natječaj (za prvu godinu financiranja projekata) za 2019. iznosio je 20.000.000,00 kn, a najveći je iznos financiranja po projektu 2.000.000,00 kn, odnosno 1.500.000,00 kn za projekte u području društvenih i humanističkih znanosti. Cilj natječaja je podupiranje razvoja samostalnih istraživačkih karijera mladih znanstvenika u ključnoj fazi kad mogu osnovati novu istraživačku grupu koja će se baviti međunarodno kompetitivnim i/ili nacionalno relevantnim znanstvenim temama. Ukupno su prijavljena 172 projektna prijedloga, a do konca 2019. ugovoreno je 49 projekata ukupne vrijednosti od 78.170.207,00 kn (za cijelo projektno razdoblje). Tijekom 2019. izvršene su isplate po 101 ugovorenom uspostavnom istraživačkom projektu (natječajni rok rujan 2014., svibanj 2017. i travanj 2019.) u iznosu od 34.774.559,00 kn.

U okviru Programa poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena Zaklada je u 2019. financirala deset projekata u iznosu od 5.093.566,00 kn. Cilj navedenog Programa je potpora istraživačkim i razvojnim aktivnostima u području ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama. Privlačenjem hrvatske istraživačke zajednice da aktivnije sudjeluje u rješavanju nacionalno važnih problema vezanih uz klimatske promjene i povezane mjere uz poseban naglasak na energetske održivost te međusobnu suradnju različitih sektora stavlja se dodatni naglasak na razvoj održivog društva. Zaklada je provedbeno tijelo navedenog Programa i korisnik sredstava prema Odluci o donošenju Programa poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena za razdoblje od 2015. do 2016., koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u studenom 2015., te ugovoru o neposrednom financiranju navedenog Programa davanjem sredstava donacije iz ožujka 2016. i dodatka ugovoru iz veljače 2018. zaključenog s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Nakon provedenog natječaja, u ožujku 2017. zaključeno je deset ugovora o dodjeli sredstava između Zaklade, voditelja projekta i znanstvene ustanove u ukupnom iznosu od 15.129.560,00 kn, što u cijelosti osigurava Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost iz sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj. U skladu s odredbama ugovora, Zaklada je pratila realizaciju pojedinačnih projekata. U prvom tromjesečju 2019. po završenom vrednovanju 2. periodičnih izvješća isplaćena su sredstva treće rate za deset financiranih projekata u iznosu od 4.375.476,00 kn. Tijekom 2019. dostavljena su završna izvješća financiranih projekata, provedeno je vrednovanje završnih izvješća za devet od deset projekata te su u prosincu 2019. isplaćena sredstva završnog financiranja za sedam projekata u ukupnom iznosu od 753.349,00 kn, a za jedan projekt izvršen je povrat u iznosu od 35.259,00 kn. Okončanje cjelokupne provedbe Programa planirano je tijekom 2020.

U okviru programa Partnerstvo u istraživanjima Zaklada je u 2019. financirala tri projekta (rok 2016., 2017. i 2018.) u iznosu od 1.839.011,00 kn, a u okviru programa Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja pet projekata (rok 2017) u iznosu od 140.830,00 kn.

U okviru programa Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti, Zaklada je u 2019. financirala 474 doktoranda u ukupnom iznosu od 53.531.020,00 kn, od čega 311 doktoranada iz sredstava državnog proračuna u iznosu od 33.356.930,00 kn te 163 doktoranda iz sredstava Europskog socijalnog fonda u iznosu od 20.174.090,00 kn. Financiranje razvoja karijera mladih istraživača strateški je cilj Zaklade. Također, Strateškim planom Zaklade predviđa se da se, ovisno o raspoloživim sredstvima iz državnoga proračuna, svake godine financira od 200 do 250 novih doktoranada kako bi se dostigla razina od oko 1 000 doktoranda u sustavu potpora Zaklade. Cilj programa je poticanje zapošljavanja mladih istraživača u ranoj fazi razvoja karijere (na poslijediplomskoj razini) u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Financira se ukupan trošak plaće doktoranada u razdoblju od četiri godine. Konačni je cilj izrada doktorskoga rada te usvajanje znanja o temeljnim postavkama znanstvenoga rada i istraživanja. Zaklada uplaćuje sredstva na račun ustanove u kojoj je zaposlen mentor i s kojom je doktorand sklopio ugovor o radu, a ustanova doktorandu isplaćuje mjesečni iznos plaće. U razdoblju od 2013. do konca 2019. u okviru navedenog programa objavljeno je pet natječaja (DOK-2014-06, DOK-2015-10, DOK-2018-01 (financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda), DOK-2018-09, DOK-2020-01), na temelju kojih je više od 600 znanstvenika dobilo priliku zaposliti mlade istraživače.

Za financiranje navedenog programa u 2019. iz državnog proračuna doznačena su sredstva na temelju Odluke o financiranju Programa doktoranada i poslijedoktoranada Zaklade, koju je Ministarstvo donijelo u veljači 2019., te izmjene navedene Odluke iz travnja 2019. Financiranje doktoranada iz Europskog socijalnog fonda provodi se na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“ zaključenog između Ministarstva, Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih Organizacijske jedinice za provedbu strukturnih instrumenata Europske unije (DEFKO) u prosincu 2017. Zaklada je korisnik bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 81.090.000,00 kn u razdoblju provedbe projekta od rujna 2017. do ožujka 2023. Ugovorom je predviđeno financiranje najmanje 154 doktoranda, a Zaklada je nakon provedenog natječaja objavljenog u prosincu 2017. odobrila financiranje 163 doktoranda. U prosincu 2019. financirano je 159 doktoranada jer su četiri promijenila radno mjesto. U 2019. Zakladi su doznačena sredstva u iznosu od 17.468.409,00 kn, a isplaćeno je u iznosu od 20.527.275,00 kn, od čega za donacije (plaće doktoranada) u iznosu od 20.174.090,00 kn, rashode za zaposlene, odnosno troškove plaće dva koordinatora programa zaposlena u Zakladi u iznosu od 299.008,00 kn te materijalne rashode u iznosu od 54.178,00 kn. Za isplatu razlike sredstava u iznosu od 3.058.866,00 kn korištena su sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu od 390.706,00 kn te sredstva namijenjena za program doktoranada Zaklade u iznosu od 2.668.160,00 kn.

Zaklada je u 2019. financirala međunarodne znanstveno-istraživačke projekte: Program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja, Program izvrsnosti u visokom obrazovanju – Tenure Track pilot program te Hrvatsko-švicarski istraživački program. Za navedene ugovorene projekte u 2019. isplaćene su donacije u ukupnom iznosu od 15.816.170,00 kn.

Programom suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori – Znanstvena suradnja predviđena je provedba znanstveno-istraživačkih projekata u trajanju najdulje do konca svibnja 2023. te zapošljavanje najmanje dva mlada znanstvenika na puno radno vrijeme po projektu. Cilj programa je prijenos znanja i privlačenje ulaganja u sustav znanosti i tehnologije Republike Hrvatske te posredno u sustav gospodarstva kroz suradnju hrvatskih znanstvenika u domovini i inozemstvu. Kroz program se jača suradnja i umrežavanje hrvatskih znanstvenika u domovini i dijaspori pri čemu se poseban naglasak stavlja na razvoj karijera mladih znanstvenika. Nadalje, razvijaju se i osnažuju kompetencije hrvatskih znanstvenika za sudjelovanje u međunarodnim natjecanjima. Program se provodi na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“ zaključenog između Ministarstva, Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih Organizacijske jedinice za provedbu strukturnih instrumenata Europske unije (DEFKO) u studenom 2018. Zaklada je korisnik bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 44.842.440,00 kn u razdoblju provedbe programa od lipnja 2018. do prosinca 2023. Nakon provedenog natječaja odobrena su za financiranje 23 projekta ukupne vrijednosti 46.708.760,00 kn, od čega je 20 projekata započelo s provedbom u listopadu i studenom 2019., a tri početkom 2020. U 2019. doznačena su sredstva u iznosu od 8.296.713,00 kn, a isplaćeno je u iznosu od 8.503.693,00 kn, od čega za donacije (ugovorene predujmove) za 20 projekata u iznosu od 7.961.053,00 kn, rashode za zaposlene, odnosno troškove plaće dva koordinatora programa zaposlena u Zakladi u iznosu od 325.270,00 kn te materijalne rashode u iznosu od 217.370,00 kn. Za isplatu razlike sredstava u iznosu od 206.980,00 kn korištena su sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu od 881.348,00 kn (preostala neutrošena sredstva u iznosu od 674.368,00 kn prenesena su za korištenje u 2020.).

U okviru Švicarsko-hrvatskog programa suradnje na smanjenju ekonomskih i socijalnih nejednakosti unutar proširene Europske unije Zaklada sudjeluje s dva programa: Hrvatsko-švicarski istraživački program 2017. – 2023. i Program izvrsnosti u visokom obrazovanju – Tenure Track pilot program. Zaklada provodi Hrvatsko-švicarski istraživački program u suradnji sa Švicarskom nacionalnom zakladom za znanost (SNSF), a u okviru programa financira se jedanaest znanstveno-istraživačkih projekata hrvatskih i švicarskih znanstvenika. Cilj programa je pridonijeti razvoju hrvatskoga gospodarstva utemeljenog na znanju i poboljšati suradnju između Hrvatske i Švicarske u području znanstvenih istraživanja kroz prijenos znanja, vještina i tehnologija. Svrha projekta je povećati konkurentnost hrvatskih istraživača i istraživačkih instituta, uključiti hrvatske istraživače u međunarodne mreže istraživača, poboljšati kapacitete Zaklade u području upravljanja međunarodnim projektima. U 2019. Zakladi su doznačena sredstva na temelju pet zahtjeva za predujam u iznosu od 905.499,00 kn, što s prenesenim neutrošenim sredstvima iz prethodne godine u iznosu od 134.170,00 kn ukupno iznosi 1.039.669,00 kn. Tijekom 2019. isplaćene su prve rate ugovorenog financiranja za sedam projekata na temelju zaključenih ugovora o dodjeli sredstava u iznosu od 797.663,00 kn, a utrošena su i sredstva za materijalne rashode u iznosu od 25.453,00 kn te su za provedbu programa u 2020. prenesena sredstva u iznosu od 216.553,00 kn.

Cilj Programa izvrsnosti u visokom obrazovanju – Tenure Track pilot program je promicanje gospodarskog razvoja i poboljšanja uvjeta rada vrhunskih istraživača kroz vođenje pilot-programa u svrhu podupiranja sustava razvoja karijera i napretka u javnim znanstvenim (istraživačkim) institucijama u Republici Hrvatskoj, čime se povećavaju međunarodna atraktivnost, priznavanje i vidljivost hrvatskog istraživačkog sustava. Svrha programa je ponuditi mladim i nadarenim znanstvenicima (istraživačima) mogućnost zanimljive dugotrajne karijere u Republici Hrvatskoj.

Zaklada provodi navedeni program kao izvršna agencija u suradnji sa švicarskim partnerom École polytechnique fédérale de Lausanne (EPFL), a u okviru programa se financiraju tri projekta mladih znanstvenika koji su u Republiku Hrvatsku došli iz Japana, Švicarske i SAD-a. U 2019. Zakladi su doznačena sredstva na temelju dva zahtjeva za predujam u iznosu od 5.288.035,00 kn, što s prenesenim neutrošenim sredstvima iz prethodne godine u iznosu od 8.123.343,00 kn ukupno iznosi 13.411.378,00 kn. Tijekom 2019. isplaćene su prve rate ugovorenog financiranja za tri projekta na temelju zaključenih ugovora o dodjeli sredstava u iznosu od 7.057.452,00 kn, a utrošena su i sredstva za materijalne rashode u iznosu od 24.276,00 kn te su za provedbu programa u 2020. prenesena sredstva u iznosu od 6.329.650,00 kn.

Programi i projekti koje je Zaklada financirala u 2019. odvijali su se planiranom dinamikom i utvrđenim rokovima po pojedinačnom programu/projektu. Za programe/projekte koji su završeni, prema Godišnjem izvješću Zaklade, ispunjeni su ugovoreni ciljevi i aktivnosti. Također, sve informacije o financiranim programima/projektima (kao i dokumenti i pravilnici) redovito se objavljuju na mrežnim stranicama Zaklade (voditelje projekata, mentore ili čelnike ustanova o svim važnijim odlukama ili izmjenama Zaklada izvješćuje i elektroničkom poštom).

Javna nabava

Zaklada je u prosincu 2018. donijela Plan nabave za 2019. te četiri izmjene i dopune Plana nabave tijekom 2019. Za 2019. je planirana nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 1.622.880,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave za 2019. kao i sve izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17). Objavljeni Plan nabave te Registar ugovora i okvirnih sporazuma redovno su ažurirani. Postupci jednostavne nabave provedeni su u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi jednostavne nabave roba, usluga i radova, koji je donio Upravni odbor u prosincu 2018.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019., na temelju provedenog otvorenog postupka javne nabave zaključen je jedan okvirni sporazum u vrijednosti od 1.564.800,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju navedenog okvirnog sporazuma koji je Zaklada zaključila u prosincu 2018., a iskazuje se u Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019. zaključena su tijekom 2019. tri ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 461.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn iznosila je ukupno 1.738.102,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 16. prosinca 2019. do 31. kolovoza 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Zaklade za 2019.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o Hrvatskoj zakladi za znanost
2. Zakon o zakladama
3. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/64, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – Odluka i rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17)
4. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
8. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18)

9. Uredba o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
10. Sporazum o osnovici za izračun plaće u javnim službama
11. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
12. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
13. Pravilnik o provedbi jednostavne nabave roba, usluga i radova
14. Statut Zaklade
15. Pravilnik o unutarnjem ustroju Zaklade
16. Plan rada Zaklade za 2019.
17. Financijski plan za 2019. te izmjene i dopune navedenog Plana.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zaklade. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Zaklade. Obavljeni su razgovori s izvršnom direktoricom te drugim zaposlenicima Zaklade i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi i projekti financirani u 2019. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. U 2019. Zaklada je djelovala na temelju Strateškog plana Zaklade za razdoblje od 2014. do 2018. koji je Hrvatski sabor donio u travnju 2015. Strateški plan za iduće petogodišnje razdoblje, odnosno za razdoblje od 2019. do 2023., Upravni odbor nije predložio Hrvatskom saboru na usvajanje.

Prema odredbama članka 6., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost, Upravni odbor Zaklade predlaže Hrvatskom saboru strateški plan Zaklade za petogodišnje razdoblje u kojem se razrađuju ciljevi i programi koji su u skladu s dugoročnim strateškim pravcima razvoja Republike Hrvatske. Strateški plan Zaklade prepoznaje i razvija prioriteta znanstvena područja radi jačanja integracije hrvatskog znanstvenog sustava u europski istraživački prostor, povezivanja znanstvenih istraživanja s inovacijskim i proizvodnim procesima te osiguravanja uvjeta za korištenje europskih fondova za znanost i inovacije. Strateški plan Zaklade donosi Hrvatski sabor.

Prema pisanom obrazloženju izvršne direktorice Zaklade, Strateški plan Zaklade za razdoblje od 2014. do 2018. dostavljen je Hrvatskom saboru u travnju 2014., a usvojen u travnju 2015. Također, navodi da u skladu s odredbom članka 8., stavka 1. Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost, mandat članova Upravnog odbora traje pet godina s pravom jednog ponovnog izbora. Prema odredbama članka 19. Statuta, članove Upravnog odbora imenuje i razrješava dužnosti Hrvatski sabor. Ako članovima Upravnog odbora istekne mandat, a Hrvatski sabor ih ne razriješi dužnosti, odnosno ne imenuje nove članove Upravnog odbora, članovi Upravnog odbora obavljat će svoje dužnosti do odluke o imenovanju novih članova, odnosno do odluke o razrješenju. Nadalje, izvršna direktorica obrazlaže da je Ministarstvo objavilo, na temelju odredbe članka 5. Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost, javni poziv za predlaganje kandidata za članove Upravnog odbora Zaklade u prosincu 2017. s rokom prijave do 28. veljače 2018. Po isteku natječaja, listu kandidata Ministarstvo je uputilo Vladi Republike Hrvatske, koja prijedloge kandidata za članove Upravnog odbora treba dostaviti Hrvatskom saboru kao osnivaču Zaklade te Hrvatski sabor donosi konačnu odluku i imenuje članove Upravnog odbora. Na temelju svega navedenog, izvršna direktorica navodi da članovi Upravnog odbora čiji mandat traje dok ih Hrvatski sabor ne razriješi nisu predlagali novi strateški plan jer bi njime obvezali novi Upravni odbor na aktivnosti i djelokrug rada koji možda ne bi bio potpuno sukladan njihovoj viziji rada Zaklade. Sadašnji Upravni odbor definirao je strateške ciljeve za razdoblje od 2014. do 2018. imajući na umu pretpostavku da je većina tih ciljeva ispunjena i da svaki novi Upravni odbor može imati nešto drukčiji pogled na način djelovanja i izvršavanja misije i vizije Zaklade te ne bi bilo korektno unaprijed postavljati okvire rada novog Upravnog odbora.

Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2020.) novi članovi Upravnog odbora Zaklade nisu imenovani niti je Hrvatskom saboru predložen strateški plan za novo petogodišnje razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže strateški plan za petogodišnje razdoblje predložiti Hrvatskom saboru na donošenje u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost.

Svrha Zaklade i način njezina ostvarivanja te druga pitanja značajna za ostvarivanje svrhe Zaklade uređena su Statutom koji je donio Upravni odbor Zaklade u srpnju 2013. uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Prema odredbi članka 43. Statuta, radi organizacije provedbe postupaka vrednovanja, pružanja administrativne podrške znanstvenim povjerenstvima, pripreme prijedloga Upravnom odboru projekata za financiranje, vođenja administrativnih i stručnih poslova, nadgledanja provedbe i financiranja projekata, kao i drugih administrativnih, tehničkih i stručnih poslova, Upravni odbor osniva Ured Zaklade. Nadalje, prema odredbi članka 44. Statuta, rad Ureda Zaklade organizira se u odjelu za pravne poslove i ugovaranje, odjelu za financijske poslove, odjelu za informacijski sustav, odjelu za odnose s javnošću, odjelu za evaluaciju projekata te odjelu za međunarodnu suradnju. Ustroj i djelokrug Ureda Zaklade uređuje se Pravilnikom o unutarnjem ustroju. Odredbom članka 45. Statuta utvrđeno je da opći i pojedinačni akti Zaklade moraju biti u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost i Statuta.

Pravilnik o unutarnjem ustroju Zaklade, prema kojem je uspostavljena organizacijska struktura Ureda Zaklade u 2019., donio je Upravni odbor Zaklade u travnju 2017. uz prethodnu suglasnost Ministarstva iz ožujka 2017. Odredbom članka 4., stavka 1. navedenog Pravilnika u okviru Ureda Zaklade ustrojen je Odjel za znanstvene projekte i programe, Odjel za mlade istraživače, Odjel za međunarodne programe i fondove, Odjel za financijske poslove i Odjel za opće poslove. Iz navedenog je vidljivo da organizacijska struktura Ureda Zaklade nije usklađena s odredbama Statuta. Prema odredbama članka 20., stavaka 1. i 2. Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost, Zaklada ima Statut kojim se uređuje način ostvarivanja svrhe i unutarnje ustrojstvo Zaklade te druga pitanja značajna za ostvarivanje zakladne svrhe, a drugi opći akti Zaklade moraju biti u skladu s odredbama Statuta, ovoga Zakona i drugih propisa.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odredbe Pravilnika o unutarnjem ustroju Zaklade, u dijelu organizacijske strukture Ureda Zaklade, s odredbama Statuta, kako je propisano Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost.

Zaklada u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.